

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Danskeren 1

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Danskeren 1", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 480. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1848_941-txt-shoot-idm20017.pdf (tilgået 23. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

1848. Nr. 31.

Danskeren.

Et Ugeblad.

3. Kvartal. Onsdagen d. 18. October. Nr. 3.

Dansken i Vartou og Nyboder.

(Udtalt i *Danske Samfund* den 3die October.)

For endeel Aar siden, mens jeg boede ude paa *Christianshavn*, gik jeg engang i Mørkningen under *Børsen* bag efter et Par halvvoxne *Skibsdrenge*, der førde deres egen Snak med hinanden, uden at bryde sig om, hvem der hørde paa dem, og da jeg gjerne altid har havt mine Øren med mig, saa mærkede jeg strax, at Talen var om en af *Kameraderne*, som ikke havde ført sig ganske ordenlig op, og havde maattet bøde lidt med *Kroppen*; thi den ene spurgde: hvordan gik det ham saa? og den anden svarede med høieste Rolighed: Ih, han maatte *stryge Underseilene*, du! Den Talemaade "at *stryge Underseilene*" havde jeg aldrig i mine Dage hørt førend dengang, og derfor husker jeg den lille Historie saalænge jeg lever, men jeg forstod dog Meningen lige paa Timen, fordi det var i den *gammeldanske* Stil, saa, hvor jeg var Barn, 482 kaldte de den samme sørgelige Begivenhed "at *stryge Seil for Kronborg*."

Paa saadanne Lignelser, som vort *Danske Modersmaal* vrim ler af, er det først ret, man seer, at vi *Danskere* er af Art allesammen hvad *Tydskerne*, de store Landkrabber, kalder *Søhunde*, men hvad vi, som kan bevise, vi hører ikke til de *Umælende*, kalder *Søfolk*, som, naar vi vil gjøre vort Bedste, endnu "*lægger alle Aarer ombord*", og, naar vi vil rask afsted, "*sætter alle Seil til*," og naar vi vil komme nogen i Forkiøbet, "*tager Luven fra ham*," om vi kan, og naar vi endelig vil have vor Villie, bliver ved "*at gaae omborde med*" Vedkommende, men som dog, naar vi er kloge, "*roer os ikke videre ud*, end at vi kan *komme iland*."

See, derfor vil jeg nu heller ikke iaften brede mig videre ud om alle vore gode *Danske* Talemaader, som smager ad "*Sø og salt Vand*", men kun gjøre opmærksom paa, at fordi saadanne Talemaader falder os *naturlige*, derfor ikke alene forstaaer vi dem paa Timen, men derfor sætter de ogsaa *Liv i Talen*, og paa saadan Saltvands-Tale er det, vi ægte *Danskere* kiender hverandre, for *Tydskerne* og de stive *Latinere* hos os har meget ondt ved at forstaae vore *Danske Talemaader*, og kan ikke faae dem til at flyde for sig, om de saa stod paa deres Hals.

⁴⁸³Hvad derimod *Tydskere* og *Latinere*, desværre, har beviist, de *kan gjøre*, det er at kyse ikke blot Kvinder og Børn, men selv ellers ganske dygtige Mænd, fra at tale naturlig og levende paa deres *Danske* Modersmaal, saa næsten alle de, der vil gjælde enten for *lærde* eller dog for *pæne* og *dannede* Folk, vrider Munden efter Bøgerne og de fremmede Sprog, og skyer selv de allerfineste *Danske Talemaader* og de allerfyndigste *Ordsprog*, som bondagtige og *platte*.

Mig har imidlertid hverken de *lærde* eller de *pæne* Folk kunnet kyse fra *Modersmaalet*, fordi Skyhaarene blæste tidlig af mig, og det gik meget naturlig til.

Jeg er nemlig i forrige Aarhundrede voxet op imellem de *Sællandske* og *Jydske Bønder*, og havde min store Fornøjelse af at høre dem snakke og fortælle, naar de var i deres Es, eller naar de blev *vrede*, saa de vidste ikke selv hvad deres Mund sagde, for saa, veed De nok, saa flyder det for Folk og staaer for dem, som det var præntet, og det skrev jeg altsammen bag Øret, og vel blev mit gode *Dansk* skammelig fordærvet og forkvaklet, mens jeg gik i den sorte Skole, maatte baade skrive og snakke *Latin* og jasje allehaande Sprog

sammen; men gammel Kiærlighed ruster dog ikke, saa jeg kom snart til at fornemme, at det var dog kun Giøgleri med al den *vildfremmede*, *484døde* og *magtesløse* Snak, og med al den stive *Boglærdom*, naar man ikke havde sit eget og hele Folkets *Modersmaal i sin Magt*, saa man kunde ordenlig kiøre og vende, og gaae over Stav, naar Vinden sprang, og tale, saa Folk gad hørt det og fik Lyst til at følge med.

See, saa ryddede jeg da op i min Hukommelse for at finde alle de ægte *Danske* Talemaader og rare Ordsprog igien, som jeg dunkelt kunde huske fra min Opvæxt, men som laae nu smidt hen i en Krog blandt andet gammelt Skramleri, og naar jævne *Danske* Folk talde sammen, begyndte jeg igien at bruge mine *Øren*, ikke for at rympe Næse og kimse ad hvad de sagde, men for at *lære*, hvordan det gamle *Danske* Tungemaal endnu levede i *Folkemunde*; og saa læste jeg alle de gamle *Viser* og *Krøniker*, som var gjort og opskrevet, førend Folk blev *saa lærde* og *saa pæne*, som de er nu, og skiøndt jeg, som sagt, i den "sorte Skole" var blevet til en Stamihak og en Penneslikker, saa kom jeg mig dog efterhaanden igien saa nogenlunde, at jeg fik baade Munden og Pennen til Tjeneste og kan sige *Danske* Folk omtrent alt hvad jeg vil, uden at de behøver at bryde deres Hoved istykker for at forstaae mig, og uden at kiede sig fordærvet over min Lærdom.

Men see, derfor har jeg ogsaa maattet høre meget ilde, som om jeg gjorde baade de *lærde* og de *pæne* 485Folk, der dog var ligesom mine kiødelige Fætttere, en uslukkelig Skam med mit *Bondesprog*, min *Borgestusnak* og mine *Matros-Vittigheder*, og kan de *lærde* og de *pæne* Folk forhindre det, da kommer jeg vist ikke heller paa *Rigsdagen*, uden det netop skulde være for *Nyboder*.

Ja, det er morsomt nok, som det kan træffe sig, for i min *Ungdom*, da jeg begyndte at *præke*, og gjorde jo ogsaa det, saagodt som jeg kunde, paa *jævnt Dansk*, lidt gammeldags i alle Maader, da sagde de *lærde* Folk: aah ja, til *Vartous-Kiællinger* kunde det jo være godt nok, og see, skiøndt de siden gjorde alt hvad de kunde for reent at stoppe Munden paa mig i Kirken, saa gik det dog tilsidst, som de spaaede, at jeg blev Præst for *Vartous-Kiællingerne*, og er dermed saa vel fornøiet, at jeg vilde ikke bytte med Stiftsprovsten. Ligesaadan har nu de *pæne* Folk tit sagt om mine *Vittigheder*, at de havde hjemme i *Nyboder*, og bliver jeg nu, som jeg haaber, valgt paa *Torsdag* til *Rigsdagsmand*, saa gaaer ogsaa de *pæne* Folks Spaadom i Opfyldelse, og De kan troe, jeg skal sige de *pæne* Folk lige i *Øinene*, at det er mig en stor Fornøielse, saa jeg vilde ikke bytte med nogen af de *Rigsdagsmænd*, der blev valgt af alle *Ministrene*. Det er nemlig ogsaa et godt gammelt Ordsprog, at lige Børn leger bedst, og ligesom *Holmens Folk* er Havet næst og er den kiendeligste 486Levning af det *gammeldanske Søfolk*, saaledes er jeg ogsaa en Levning af de *gammeldanske Skjaldes* eller *Rimsmedes* Samlag, som altid har været godt lidt hos de *Danske Sømænd*, for vel kunde de ikke gaae til Tops, naar det kulede, for de blev let svimle, men de kunde gjøre kiønne *Viser* og fortælle morsomme Historier i Magsveir, og selv tit i Storm og Havsnød enten give dem et godt Raad, eller dog give dem et godt Ord til Trøst og Opmuntring.

Ja, det fornøier mig allerede, at siden *Prøvevalget* i Fredags, siger man i Byen, det kan være ret passende for *Vartous-Præsten* at blive *Rigsdagsmand* for *Nyboder*, og det skal være mig en dobbelt Fornøielse naar det er skedt, thi baade vil det fornøie mig, naar man synes, jeg taler alt for *Dansk* og *drøit*, da at kunne svare: ja, saadan siger vi altid i *Nyboder*, og det skal ligeledes fornøie mig at blive bedre kiendt med "*Holmens Folk*," da jeg er vis paa baade i deres *Tænkemaade* og i deres *Talemaader* at finde meget *Gammeldansk*, som jeg hidtil savnede.

Lærer vi nu saaledes efterhaanden bedre at kiende og forstaae hverandre, da kan og skal jeg ogsaa med Fornøielse give Dem meget klarere Besked om, hvad *Rigsraadet* og *Rigsdagen i Danmark*, efter mine Tanker, skal være *til*, end jeg enten hidtil har kunnet eller kan iaften og paa *Torsdag*, men dog 487vil jeg ogsaa iaften prøve paa at sige Dem mine Tanker saa tydelig, som jeg kan.

Sæt nemlig engang, vil jeg sige, at den store *Tydske Flaade*, som vi loe ad forleden, fordi den endnu kun er til i Tydskernes Hjerne, hvor *Flag* og *Vimpel* tager sig meget pudsig ud, sæt, at den virkelig, som himmelfalden, lod sig see i *Østersøen* og var sikkert nok sendt til at bore os i Grund eller sprænge os i Luften, da veed De nok, man fik travlt paa *Holmen*, omtrent som 1801, da man med eet fik at vide, at den *Engelske* Flaade laae ved *Kronborg*, men sæt nu tillige, at vi havde *ingen* Admiral, eller at han var syg, eller gammel og aflægs, eller at baade Store og Smaa var blevet balstyrige, saa alle vilde byde og ingen lyde, hvad var saa derved at gjøre, naar den *Tydske Flaade* ikke skulde løbe lige ind og gjøre reent Bord paa *Holmen*, ligesom *Engelskmanden* 1807? Hvad var vel at gjøre uden i en Hast at kalde hele *Mandskabet* sammen og see til, om mueligt, at *enes* om, *hvem* der skulde staae for *Styret* og *hvad* der skulde gøres? Vi veed jo nok, at *saamange* Hoveder, saamange Sind, saa det kunde meget let blive til hvad vi kalder en "*Polisk Rigsdag*," som kun gjorde ondt værre, men man maatte dog vove paa det, førend den *Tydske Flaade* kom, og man turde haabe, at dog maaskee den gamle Kiærlighed til *Dannebrog*, som Tydskerne vilde gjøre en *Svabbert* 488af, vilde blusse op igien, og ei alene bringe det gamle Løvemod med sig, men ogsaa lære Folk at finde sig i Billighed og høre paa *dem*, der gav de bedste Raad til strax at faae *hele* den *Danske Flaade* i *Søen* og faae den ført saa godt an, at det kunde knage i alle de *Tydske* Skuder, til de gik oven eller nedent om hjem!

See, saadan er det nu i en Lignelse med hele Kongeriget *Danmark* iaar, for De veed jo nok, at skiøndt *Tydskerne* ingen Flaade har endnu, saa har de dog gjort deres Bedste og vil fremdeles gjøre det til at indtage

eller ødelægge hele *Danmark*, eller dog i det mindste tage *Slesvig* fra os og slaae det til *Tydskland*, hvad der omtrent er det samme, som om de sagde, at enten vilde de have hele vor Flaade eller dog have Lov til at hugge *Forstavnen* af alle vore Skibe. Nu mener vel Somme, at naar *Tydskerne* bare vilde nøies med Hertugdømmet *Slesvig*, saa skulde vi lade dem tage det og have det, for at vi kunde faae Fred igien, men det er langt fra mine Tanker og vist ogsaa fra Deres, thi dels gaaer det med *Tydskerne*, som med alle gierrige Folk, at jo meer de faaer, des meer vil de have, og deels veed vi, at til saaledes at give Æren bort for at hytte sit Skind, dertil sidder ægte *Dannemænds* Hjerter meget for høit, især da Hertugdømmet *Slesvig* er et Land, som vore Forfædre har stridt for og blødt for i totusind Aar, saa de ligger tykt begravede ved *Dannevirke*, 4890g der er endnu over tohundredetusinde Sjæle i Landet, som taler *Dansk*, og som Tungen maatte rives ud af Halsen paa, naar de skulde blive *Tydskere*!

See, det er den *udvortes* Fare, hvori hele *Danmarks* Rige svæver, men der er en til, en *indvortes* Fare, fuldt saa stor, thi det seer ud herinde, som om man slet ikke mere kunde enes om det lidt, man har, og som om alle ikke blot vilde raade dem selv, men raade over hverandre, og manges gode Raad er dog ligesaa kloge, som det vilde være, naar den fiendtlige Flaade var i Farvandet, da at lade alle vore Krigsskibe kiølhale, for at faae dem rigtig *pæne* og *glatte*, istedenfor at bruge dem til Nytte, som de er.

See, under disse farlige og forvirrede Omstændigheder er der ikke andet for, end at kalde hele det *Danske Folk* sammen og lade dem selv sige, om de vil have gamle *Danmark* til at bestaae eller til at forgaae, og lade dem selv pege de Mænd ud, som de har den *Tillid* til, at de baade kan og vil see paa *Danmarks* og hele Folkets Bedste. Ogsaa dette kunde meget let blive til en *Polisk Rigsdag*, naar *Danskerne* var ligesom de balstyrige *Polakker*, men da de altid har været et hjerteligt, fredeligt og føieligt Folk, og da Vorherre altid har været meget god ved *Danmark*, saa har i det mindste jeg det Haab, at ogsaa denne høie Sø lader sig seile, saa vi allesammen enes om, først og fremmest at banke *Tydskerne*, til de driver af, og 490derpaa med en ægte *Dansk Grundlov* at faae Riget sat i Skik paany, saa hver kan beholde *sit* og *Kongen* beholde Magt til at *gjøre godt*, men *Ministrene* komme til at staae til Ansvar og gjøre Regnskab baade for *Kongen* og *Folket*, og at vi faaer alle den *Frihed*, som Mennesket, der ikke er skabt til at være en Maskine, har Ret til, og som vi alle behøver for at drive hver sin Syssel med Liv og Lyst.

Dette er hvad jeg vil stride for, hvis jeg kommer paa Rigsdagen, thi jeg hører ikke og vil ikke høre til noget andet Parti end hele det *Danske Folk*, og jeg har det Haab, at naar man kun virkelig kommer Folket i Tale, da vil alt gaae godt, og Tiden vise, at det var kun de *Fremmede* og deres Slæng, der gjorde Splid, og forhindrede *Danskerne* fra at faae det Hele indrettet efter deres eget Hoved og Hjerter, hvortil de dog nu har samme Ret og samme Trang som i *Frode Fredegods* Dage!

Valg-Torsdagen.

(Udtalt i "Danske Samfund" den 10de October.)

Hvordan gik det saa egenlig i *Torsdags*?

Dette Spørgsmaal falder i denne Uge, i Ugen efter det almindelige Valg til den *Danske Rigsdag*, saa naturligt over hele *Danmark*, at det sagtens ogsaa maatte høres her i Danske Samfund, om vi end ikke havde særdeles Grund til at gjøre det Spørgsmaal for vort eget vedkommende; men nu var vel desuden de fleste af os, i det mindste i Tankerne, selv med i *Torsdags*, hvor jeg var med fra Taa til Top, herude ved *Østerport* og ved *Grønningen*, som de pæne Folk plat nok har gjort om til "Esplanaden", og De har da vist intet imod iaften at høre mine Tanker om, hvordan det *egenlig* gik i *Torsdags*!

491Jeg vil da strax sige Dem, at efter mine Tanker gik det, hvor jeg var, egenlig ikke blot meget bedre end man kunde vente, men gik igrunden meget godt; men da jeg nok kan vide, at det fra *min* Mund maa klinge hvad de Lærde kalder paradox og vi jævne Danskere urimeligt, saa har jeg belavet mig paa at udvikle mine Tanker om den kildne Sag lidt nøiere.

Det behøves nu vel neppe, men for en Sikkerheds Skyld vil jeg dog bekiende, at ogsaa i mine Øine gik det i *Torsdags* *tilsyneladende* meget skævt for mig, da ikke blot de fleste Stemmer tilskreves min tappre Medbeiler, men der endogsaa engang, da jeg vilde oplyse hans Krigspuds, *hyssedes* ad mig, saa jeg maatte have en anden til at skaffe mig Ørenlyd, hvad aabenbar saae ilde ud for en gammel Taler, hvem det aldrig er hændtes før, skiøndt han over i fyrretive Aar har talt høit baade mellem Høie og Lave, Lærde og Læge, Store og Smaa, Venner og Fiender, saa dermed gaaer det mig som mange andre, at jeg begriber ikke, *hvordan* det *gik til*!

Mange vil vist nok svare mig: begriber du ikke det, saa er det klart du gaaer i Barndom, thi det var dog

vel intet Under at en *Søofficeer* fik de fleste Stemmer i *Nyboder*, og at den gamle Taler maatte vige for de Unge, især da den ene af dine Medbeilere var en meget *lærd* Mand og den anden en meget *pæn* Mand, og du ingen af Delene!

Ja, det vilde vist mange sige, for jeg har mærket det længe før i *Torsdags*, at der er mange Folk i *Kjøbenhavn*, der bryder sig kun lidt om *hvad* de siger, naar de blot kan faae Munden til at løbe, men jeg bryder mig derfor ogsaa kun lidt om hvad mange Folk siger, og allermindst naar de siger, at jeg blev en *forældet* Taler fra den ene *Fredag* til den næste *Torsdag*, og at jeg blev fordunklet af de store Talere: Baron *Dircking* og Kaptain *Tuxen*, men da jeg i *Torsdags*, som saa tit, var den *eneste* Taler, der talde nogenlunde *godt Dansk* og talde med 492 Liv og *Varme Danskhedens* Sag, saa syntes det jo rigtig nok at gaae om ikke galt, saa dog sørgeligt til, hvor der blev hysset ad mig og hvor en af mine Medbeilere tilsidst fik de fleste Stemmer til den *Danske Rigsdag*!

Var nemlig dette gaaet *naturlig* og *ordenlig* til, da maatte man deraf sluttet, at i det mindste i den Ende af *Danmarks* Hovedstad taltes *Dansken* mest for døve Øren og sang *Danskheden* paa det sidste Vers, og det maatte ikke blot være meget sørgeligt for mig, som *Danskhedens* gamle Talsmand, der har anvendt hele sit Liv paa at *lære Dansk* og paa tilbunds at studere og tilgavns at ophøie *Danskheden*, det *Danske* Folk og gamle *Danmarks* Skæbne og Lykke, men det maatte være sørgeligt for alle *Dannemænd* og *Dannekvinder*, da Ingen tvivler om, at jo den *ellevte* Valgkreds med *Holmens Folk* maa regnes for den *Danske* i *Hovedstaden* og en af de *Danske* i hele *Riget*!

Hvis det nemlig var gaaet *naturlig* til, at der i *denne* Valgkreds blev hysset ad *Danskhedens* eneste Talsmand, og at han blev *vraget* til at møde paa den *Danske Rigsdag*, og at der ovenikøbet blev *leet* ad en simpel Mand, der ogsaa talde godt jævnt *Dansk* og talde vel dunkelt men hjertelig om hvad rette *Vælgere* skulde regne efter; var det gaaet *naturlig* til, da havde det aabenbar spaaet ilde ikke blot for *Holmens Folk*, men for hele *Danmark*!

Men jeg siger ogsaa trøstigt: det gik ingenlunde *naturlig* til, det gik endnu langt mere *unaturlig* end *uordentlig* til, og det vil sige meget, saa her gjælder Ordsproget: ilde gik det og vel var det, thi derfor tør man haabe, at naar det engang kommer til at gaae *naturlig* og *ordenlig* til, da vil *Danskhedens* Talsmand baade faae deilig Ørenlyd og faae de fleste Stemmer hos *Holmens Folk*!

Ja, det er mit Alvor, at skiøndt jeg *naturligviis* ønskede, det i *Torsdags* var gaaet *glattere* for 493 *Danskheden* og dens Talsmænd, saa kunde jeg dog aldrig ønske, det var gaaet dem *bedre* igrunder, thi hvad der skedte i *Torsdags* har mere end noget andet givet mig den glædelige Overbeviisning, at *Danskheden* er dybt rodfæstet hos *Holmens Folk*, saa hos dem vil dens Talsmand aldrig finde døve Øren, men finde en *Gienlyd*, der runger i *Sky*, saa det nytter ikke engang *Danskhedens* Foragtere at stoppe deres Øren, de skal nødes til at høre, at *Danskheden* lever endnu ikke blot hos en gammel Taler og Sanger, men i en glødende *Ungdoms* Mund og i en kraftig *Manddoms* Bryst!

Det er nemlig en *Kiendsgjerning*, at trods alle *Sedler* og alle *Konster*, var der i det mindste *Ligevægt* i Stemningen for mig og min tappre Medbeiler, thi skiøndt Valgbestyrelsen syntes mere dristig end klarsynet, maatte den dog ved Haands-Oprækningen bekiende, den saae, at "Stemmerne var meget deelte" og at den turde *knapp nok* tilregne min Medbeiler de fleste*—Det var dog formodenlig kun en *Misforstaaelse* af Valgloven, naar Bestyrelsen troede sig forpligtet til at sige hvad den *ikke vidste*: hvem der havde de *fleste* Stemmer!!

Og det er fremdeles en *Kiendsgjerning*, at trods megen Besværlighed, mange gloende Øine og sure Miner, blev dog 313 *Stemmer Danskheden* og dens Talsmand saa *urokkelig* troe, som de maatte være for at blive ført til Bogs, ja, at mangfoldige af disse Stemmer end ikke nøiedes dermed, men selv da jeg var veiet paa Kryds og fundet for let, da kaldte de endnu høit paa mig, ledte mig op i den anden Byende, og ønskede mig af Hjertet, skiøndt jeg er gammel, endnu at leve længe og tale *Danskhedens* Sag!

Om disse *Kiendsgjerninger* er det kun lidt sagt, at jeg kan aldrig glemme dem, men kalder dem langt større *Ære* for mig end om jeg, *uden* al *Modsigelse*, var blevet valgt til *Rigsdagsmand*, ja, det er for lidt sagt, saa jeg maa lægge til, at denne *urokkelige* Troskab 494 mod *Danskhedens* Sag og denne inderlige *Varme* for *Danskhedens* Talsmand, der netop voxde da han blev *vraget*, det er en *Begivenhed* i *Danskhedens Historie*, der i det mindste ikke skal glemmes, saalænge man synger *mine* Sange og læser *mine* Skrifter, og det siger jo selv mine *politiske* Modstandere vil *vare længe*!

Ja, faaer jeg end ikke den *Glæde* paa mine gamle Dage, som jeg inderlig havde ønsket, og som jeg, trods alle de mange store og velbekiendte Hindringer, maatte haabe, at fremtræde paa den *Danske Rigsdag* som de *Danske Sømænds* udvalgte Sendebud og som en Tolk for deres Tanker og Følelser, ja, som *deres* og *Danskhedens* Talsmand i alle Maader, rustet til at sønderbryde *Aaget*, det fremmede og de Fremmedes Aag, som, under allehaande Skikkelser og Forklædninger, længe har hvilet og hviler endnu tungt paa gamle *Danmark* og Dets *fribaarne* Sønner; faaer jeg end ikke den *Glæde*; nu, saa takker jeg Gud, at Han gav mig en Mund, der, ogsaa *udenfor* *Rigsdagen*, kan og tør tale frit, tale høit, tale *Dansk*, saa det kan baade høres og spørges, og at jeg lærde at føre en Pen, der ikke blot er skaaret efter Haanden, men først og sidst efter

Munden!

Ja, har denne *Mund* og denne *Pen* i de forbigangne fyrretive Aar stadig indsmeltet og indflettet de *Danske Sømænds* Roes i *Danmarks* Priis og i mange *Danske Sange* givet dem *min* Skjalde-Stemme, hvad ikke da herefter, siden i det mindste Hælvten af *Holmens Folk* med rørende Opoffrelse har givet mig *sin* Folke-Stemme, som *Danskhedens* Talsmand, ei en enkelt Gang til Stads eller for at hverve Stemmer, men *Danskhedens* Talsmand af Hjertensgrund og i sit hele Liv og Levnet! Vil Gud, jeg lever endnu nogle Aar, med *Mund* og *Pen* til Tjeneste, som hidindtil, da maa jeg jo nødvendig, baade lydelig og kiendelig, stræbe med dem begge at giengjælde *Holmens faste* Stok dens *Danske Stemme* og dens *Danske Kiærlighed*!

495Og nu til Slutning for iaften, et Skiemt, et andet Alvor, da paa *Dansk Alvor* og *Gammen* kan altid godt *sammen*!

Det er mig fortalt, at efter *Prøvevalget i Sølvgaden*, da hele Byen snakkede om at Præsten ved *Vartou* vist blev valgt til Rigsdagsmand i *Nyboder*, og da hvem der kunde, sagde Vittigheder i den Anledning, da var der en vis Mand, som ingen Vittigheder kunde sige, og som dog ikke blot regner sig baade til de *lærde* og til de *pæne* Folk, men vil meget gjerne føre Ordet, og det skiøndt selv da han engang vilde forsvare *Brændevinet*, hans Tale var det bare Vand. Den samme Mand vilde da ogsaa ved denne Leilighedføre sin Besyv og sagde, det vilde være en *Skandale* (det vil sige paa Dansk: en Skam og Skændsel) hvis *Grundtvig* blev valgt til Rigsdagsmand, da han jo *ikke* kunde tale om *andet* end om "*Dannebrog*" og "*Nordens Aand*." Der skal nu vel have staaet en hos, som meende det meget bedre baade med *Dannebrog* og dens Talsmand og som, til Vedkommendes Forbauselse, anmærkede, at *een* Talsmand kunde man dog vel unde *Dannebrog* og *Nordens Aand* paa den *Danske Rigsdag*; men skiøndt det var meget godt sagt, saa var det dog for lidt sagt; thi saasandt som *Dannebrog* har vaiet gennem Aarhundreder og vaier endnu med *Æren* paa alle Have og skal bære *Danmarks* Navn og de *Danske Sømænds* Priis til Verdens Ende, og saasandt som *Nordens Aand* er *Kæmpeaanden*, en *Age-Thor* fra Arildstid, ikke blot den ædleste, men ogsaa den stærkeste *Aand*, der kaldte *Jorden* sin *Moder*, saavist er den Dag ikke langt borte, da alle de Talere blandt os skal tie, som, kan de end tale mageløst om alle *Tydske* Griller og alle *Franske* Vindæg og om alle muelige Ting, som det *Danske* Folk hverken kiender eller attraaer, kan dog ikke tale et varmt og levende Ord om *Dannebrog* og *Nordens Aand*, eller om hvad det *Danske* Folk seer helst og huer bedst; og den Dag er 496heller ikke langt borte, da de skal blegne, alle de, der midt iblandt os har foragtet *Dannebrog* og spottet *Nordens Kæmpeaand*! Man kaldte mig alt længe for Spas *Propheten*, saa længe til det begyndte at dages, hvad der for mig, som Skjald i Folkets Aand, længe havde svævet dunkelt og tonet lifligt, og man skal nu vist faae det at see, at jeg var ingen falsk Spaamand, da jeg forudsagde og forudsang: at *Danskheden* skal endnu engang reise sig som en *Skjoldmø*, der tør kæmpe for alt *Dansk* som *Løvinden* for sine Unger, og skal have Lykken med sig, den ægte Lykke, som er Himlens Velsignelse, der altid kiendelig har hvilet over gamle *Danmark* og skal ikke vige derfra, saalænge det *Danske* Hjerte slaaer og saalænge det *Danske* Tungemaal, vort dybe, deilige *Modersmaal*, gløder i vor Mund, henriver i vor Tale og fryder i vor Sang!

Denne min *Danske* Tro blev vidunderlig befæstet og bestyrket ved hvad der skedte hos os i *Torsdags*, og derfor haaber jeg ogsaa, at overalt i *Danmark*, hvor *Danskheden* ikke i *Torsdags* har vundet nogen glimrende Seier, men tvertimod tilsyneladende lidt et stort Nederlag, der har den dog igrunden ligesom hos os, *seiret* bedst, ved i Mangfoldiges Bryst at overvinde alle Betænkeligheder og al Frygt, saa de, ligesom de 313 af *Holmens Folk*, gav høit og lydelig *Danskheden* deres Stemme, og det ei blot for et Øieblik, men for alle deres Aar og Dage!